

JOGI KULTÚRTÖRTÉNETI, JOGI NÉPRAJZI KISKÖNYVTÁR 2.

Tárkány Szücs Ernő
Jogi Kultúrtörténeti és Jogi Néprajzi Kutatócsoport
www.jogineprajz.hu

Jogi kultúrtörténeti és jogi néprajzi tanulmányok

SZOKÁSJOG ÉS JOGSZOKÁS

II.

Szerkesztette: Nagy Janka Teodóra

PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM
KULTURATUDOMÁNYI, PEDAGÓGUSKÉPZŐ
ÉS VIDÉKFEJLESZTÉSI KAR

SZEKSZÁRD
2016

SZOKÁSJOG ÉS JOGSZOKÁS
II.

JOGI KULTÚRTÖRTÉNETI, JOGI NÉPRAJZI KISKÖNYVTÁR 2.

Sorozatszerkesztő: Nagy Janka Teodóra

JOGI KULTÚRTÖRTÉNETI ÉS JOGI NÉPRAJZI TANULMÁNYOK

SZOKÁSJOG ÉS JOGSZOKÁS II.

Szerkesztette: Nagy Janka Teodóra

PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM
KULTURATUDOMÁNYI, PEDAGÓGUSKÉPZŐ
ÉS VIDÉKFEJLESZTÉSI KAR

SZEKSZÁRD
2016

Tárkány Szücs Ernő Jogi Kultúrtörténeti és Jogi Néprajzi Kutatócsoport
www.jogineprajz.hu

ISSN 2064-888X
ISBN 978-963-429-080-3-ö
ISBN 978-963-429-082-7

© Szerzők 2016
© Szerkesztő 2016

Készült *A jogtörténeti kutatások új forrásai: jogi kultúrtörténeti,
jogi néprajzi digitális adattár*
K-109191 számú OTKA pályázat támogatásával

Kiadja: Pécsi Tudományegyetem
Kultúratudományi, Pedagógusképző és Vidékfejlesztési Kar

Felelős kiadó: Dr. Horváth Béla dékán

Borító és könyvterv: Erky-Nagy Tibor
Technikai szerkesztő: Szabó Ernő
Nyomda: Szekszárdi SZC Nyomdája
Vezető: Ábrahám Norbert

A Tárkány Szücs Ernő Jogi Kultúrtörténeti és Jogi Néprajzi Kutatócsoport szakmai munkája (2011–2016)

NAGY JANKA TEODÓRA

A Kutatócsoport 2011-ben alakult meg Szekszárdon a Pécsi Tudományegyetem Illyés Gyula (jelenleg Kultúratudományi, Pedagógusképző és Vidékfejlesztési Kar) a PTE Állam- és Jogtudományi Kar Jegtörténet Tanszéke és a PTE ÁJK „*A magyar jogrendszer megújítása a jogállamiság és az európai integráció jegyében*” Doktori iskolája, az ELTE Állam- és Jogtudományi Kar Magyar Állam- és Jegtörténeti Tanszék, és a Szegedi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Kar Magyar Állam- és Jegtörténeti Tanszék támogatásával.

A Kutatócsoportnak jelenleg 29 tagja van, elnöke Nagy Janka Teodóra, társelnöke Mezey Barna, tudományos titkára Bognár Szabina, a szervezési és adminisztratív munkákban Szabó Ernő kutatási asszisztens nyújt segítséget. A Kutatócsoport működéséhez szükséges feltételeket a Pécsi Tudományegyetem KPVK biztosítja, a Kari Tanács számára éves beszámoló készül a végzett munkáról.

A Kutatócsoport az alapító okiratban megfogalmazott küldetése: *„a jogi kultúrtörténet és a jogi néprajz kutatásával akár fő, akár kapcsolt kutatási területként foglalkozó egyetemi oktatók, tudományos kutatók, gyakorló szakemberek összefogása, a kapcsolódó tudományterületeken meglévő szellemi erőforrások egyesítése, az interdiszciplinaritás alapjain a tudományterületek szinergiája jegyében a tudományterület fejlesztése, a színvonalas oktató-előadói tevékenység és a kutatómunka hatékonyabbá válásának elősegítése érdekében”*. E tudományterületekhez tartozónak tekinti a jogi kultúrtörténet, a jogi néprajz témáihoz kapcsolódóan a jogtudományok körében a magyar és az egyetemes állam- és jegtörténetet, a jogelméletet és jogbölcseletet, az összehasonlító jogot, továbbá a jogszociológiát és a jogi antropológiát. Mindezeket túl hangsúlyosnak tartja a történettudományok és a

néprajztudomány kutatási profiljához köthető kutatási tevékenységeket, de nyitott a fent fel nem sorolt, további társtudományokkal való együttműködésre is.

Már az alapítás során megfogalmazódott, hogy a kutatócsoport tagjai egy klasszikus tudományos műhelymunkára szerveződnek. Ezt egészítik ki azok a részben a Kutatócsoport által a jogi kultúrtörténet és jogi néprajz témaköréhez kapcsolódóan szervezett, részben más partnerekkel együtt megvalósított hazai és nemzetközi konferenciák, szakmai találkozási alkalmak, fórumok, közös honlapok, amelyek a kutatási terület eredményeinek megismerését, megosztását teszik lehetővé. A tudományos kutatást, a műhelymunkát közös pályázati tevékenység egészíti ki, továbbá a jogi kultúrtörténet és jogi néprajz oktatásában, a téma iránt érdeklődő hallgatók, doktoranduszok, fiatal kutatók tehetséggondozásában részvétel, a gyakorló szakemberekkel történő együttműködés. A Kutatócsoport tagjai elektronikusan tartják a kapcsolatot, továbbá szakmai konferenciákon, rendezvényeiken találkoznak, szükség esetén személyesen konzultálnak.

A *Tárkány Szücs Ernő Jogi Kultúrtörténeti és Jogi Néprajzi Kutatócsoport* konkrét tevékenységként kutatások, szakmai programok (elsősorban konferenciák) szervezését, kiadványok megjelentetését, szakmai honlap működtetését, hazai és nemzetközi szakmai kapcsolatok, együttműködések kialakítását vállalta.

A Kutatócsoporthoz kapcsolódó kutatások között külön is érdemes szólni a „*A jogtörténeti kutatások új forrásai: jogi kultúrtörténeti, jogi néprajzi digitális adattár*” témában a Kutatócsoport 5 tagja által 2013-ban elnyert OTKA-támogatással megvalósuló kutatásról, amelynek eredményeiről a Kutatócsoport tagjai és a téma iránt érdeklődők folyamatosan tájékoztatást kapnak szakmai fórumokon és a Kutatócsoport honlapján.

A 2013-ban elkészült honlap (<http://jogineprajz.hu>) a Kutatócsoport bemutatása, a tagokhoz és az OTKA-kutatásokhoz kapcsolódó aktuális hírek (programokról, a kutatási területhez kapcsolódó eseményekről külön képgalériával), a megjelent kiadványokról könyvajánlók, recenziók megjelenítése mellett lehetőséget jelent az OTKA-támogatásnak¹ köszönhetően 2013–2017 között egy *Jogi Kultúrtörténeti, Jogi Néprajzi Digitális Adattár (DDFL)* kialakítására is. Az Adattárban a jogi kultúrtörténethez, jogi néprajzhoz kapcsolódó tanulmányok, dokumentumok, források, segédletek kap-

¹ OTKA K-109191. sz. pályázat

nak helyet, amelyeket kiegészít a kutatási területhez kapcsolódó, kereshető bibliográfia kiépítése és egy kutatástörténeti arcképcsarnok.

A Kutatócsoport megalakítására a *Tárkány Szücs Ernő születésének 90. évfordulóján* a Pécsi Tudományegyetem Illyés Gyula Kara (ma PTE KPVK) és a Magyar Néprajzi Társaság Társadalomnéprajzi Szakosztálya által szervezett *Emléknap és Konferencia* programjához kötődve került sor Szekszárdon, 2011. október 5-én. Ezt követően az OTKA-kutatáshoz kapcsolódva 2014. október 2-3-án szervezett ismét szakmai programot, amelynek az OTKA-kutatóhely, a szekszárdi PTE Illyés Gyula Kar (ma KPVK) adott otthont. A *Tárkány Szücs Ernő Jogi Kultúrtörténeti és Jogi Néprajzi Interdiszciplináris Konferencia* előadói között az 5 OTKA-kutatócsoport tag mellett a kutatócsoport további 16 tagja tartott előadást.

A Kutatócsoport önálló szimpóziummal vesz részt a *VIII. Nemzetközi Hungarológiai Kongresszuson* (Pécs, 2016. augusztus 22-27.). A *Jogi néprajz, jogi kultúrtörténet* szimpóziumon (Pécs, 2016. augusztus 24., szimpóziumvezető: Nagy Janka Teodóra, Mezey Barna) a Kutatócsoport 12 tagja tart előadást a kutatási terület legújabb eredményeiről.

Az említett, kifejezetten a Kutatócsoport tagjai számára szervezett programokon túl a kutatók számos nemzetközi és hazai konferencián, egyetemi és további szakmai fórumon tartottak a kutatási területhez kapcsolódóan előadást illetve konzultációt, valamint ismeretterjesztő előadásokat.

A Kutatócsoport tagjai igen intenzív publikációs tevékenységet folytattak az elmúlt időszakban, s ennek részeként szép számmal jelentek és jelennek meg a jogi kultúrtörténethez, jogi néprajzhoz kapcsolódó tárgyú tanulmányok is. A Kutatócsoport honlapján olvasható ezekről híradás, illetve recenzió, könyvajánlás. Az OTKA-kutatócsoport tagjainak egyéni és közös, a pályázati témához kapcsolódó publikációja is igen nagyszámú. Az egyéni publikációkra nem térve ki itt és most csak azokat a kiadványokat emeljük ki, amelyekben a Kutatócsoport tagjai közösen publikáltak.

A *Tárkány Szücs Ernő Jogi Kultúrtörténeti és Jogi Néprajzi Kutatócsoport* kutatási eredményeinek közzétételét és szélesebb körben történő megismertetését tűzi célul a *Jogi Kultúrtörténeti és Jogi Néprajzi Kiskönyvtár* sorozat, amelynek 2014-ben megjelent első kötete (*Tanulmányok Tárkány Szücs Ernő születésének 90. évfordulója tiszteletére* (szerk: Nagy Janka Teodóra). *Jogi Kultúrtörténeti, Jogi Néprajzi Kiskönyvtár 1.* PTE Illyés Gyula Kar, Szekszárd, 2014. 205 pp., 8 kép) a jeles néprajztudós, a hazai és nemzetközi jogi

néprajzi kutatás emblematikus alakja, Tárkány Szücs Ernő 90. születésnapja tiszteletére szervezett emlékülés és konferencia (Szekszárd, 2011.) előadásai alapján született tanulmányokat adja közre (11 tanulmányt Tárkány Szücs Attila személyes hangú visszaemlékezésével kiegészítve). A tanulmányok a kutató hazai és nemzetközi tudománytörténetben betöltött szerepét, munkásságának eredményeit és hatását elemzik, kutatási eredményeinek a hazai néprajzi, jogtörténeti, történettudományi kutatásokba beépülését vizsgálják. A kiadvány a megjelent recenziók és a visszajelzések alapján már eddig is rendkívül pozitív fogadtatásban részesült a szűkebb szakmai és a tágabb érdeklődő olvasóközönség részéről.²

A *Tárkány Szücs Ernő Jogi Kultúrtörténeti és Jogi Néprajzi Kutatócsoport* kiadványsorozatának második kötete (*Szokásjog és jogszokás... (szerk.: Nagy Janka Teodóra) Jogi Kultúrtörténeti és Jogi Néprajzi Kiskönyvtár 2. PTE KPVK, Szekszárd, 2016. ..pp., ...kép*) 2016-ban jelent meg. Alapját és kiindulópontját a *Tárkány Szücs Ernő Jogi Kultúrtörténeti és Jogi Néprajzi Interdiszciplináris Konferencia* (Szekszárd, 2014. október 2–3.) előadásai jelentették, a publikációk tematikus sokszínűsége és a kutatási eredmények fontossága a gazdag képi anyaggal kiegészülve azonban önálló tanulmánykötetté formálták. A *Szokásjog és jogszokás...* cím jelképes is: utal mindarra, ami az interdiszciplinaritást vállaltan célul tűző kutatásokat, a kötetben publikáló 24 jogtörténészt, történészt és néprajzkutatót összefűzi. A kötet szakmai bemutatójára a *VIII. Nemzetközi Hungarológiai Kongresszus Jogi néprajz, jogi kultúrtörténet* szimpózium szakmai programjaként Pécsen, 2016. augusztus 24-én kerül sor.

A Kutatócsoport tagjainak közös és egyéni kutatásai, a kutatási eredmények szakmai előadások és tanulmányok formájában történő ismertetése, a

² Kecskés Tamás – Pétervári Máté: Tárkány Szücs Ernő Jogi Kultúrtörténeti és Jogi Néprajzi Interdiszciplináris Konferencia – Disputa a néprajz és a jog kapcsolatáról. *Jogtörténeti Szemle*. 2014. 3.

Nagy Janka Teodóra: A Tárkány Szücs Ernő Jogi Kultúrtörténeti és Jogi Néprajzi Kutatócsoport. *Néprajzi Hírek*. 43:4 (2014) 74-75., Deák Éva: Tanulmányok Tárkány Szücs Ernő születésének 90. évfordulója tiszteletére. *Ethnographia*. 126:4 (2015) 685-686., Szabó Tamás: A jogi kultúrtörténeti, a jogi néprajzi kutatások új eredményei. *Új Dunatáj*, 20:3-4. (2015) 70-73., Szabó Tamás: Tanulmányok Tárkány Szücs Ernő születésének 90. évfordulója tiszteletére – avagy adalékok a kutatóvá nevelődés folyamatához. (Kötetrecenzió az MTA PAB-VEAB Neveléstörténeti Munkabizottságának kihelyezett ülésén (Szekszárd, 2014. december 12.) (m.a.)

hazai és nemzetközi egyetemi és intézményi kapcsolatok erősítése, a kutatóvá formálódás, nevelődés segítése a terület iránt érdeklődő doktoranduszok, fiatal kutatók esetében továbbra is fontos feladat. Az OTKA-kutatás kutatási tervéről és a megvalósítás folyamatáról, eredményeiről (kutatás, publikáció, szakmai műhelyprogramok, a kutatási eredmények disszeminációs alkalmai) külön szólunk, mert rendkívül fontosnak tartjuk a Kutatócsoport tevékenységének egésze és a kutatási terület gazdagításához való hozzájárulás és a további munka eredményessége szempontjából.

jogineprajz@kpvk.pte.hu
www.jogineprajz.hu

***A jogtörténet új forrásai:
a Jogi Kultúrtörténeti és Jogi Néprajzi
Digitális Adattár***

*New sources of legal history research:
Digital Database of Folk Law (DDFL)¹*

Vezető kutató: Dr. Nagy Janka Teodóra

Kutatók: Dr. Kajtár István

Dr. Homoki Mária

Dr. Bánkiné Molnár Erzsébet

Dr. Bognár Szabina

Kutatási asszisztens: Szabó Ernő

Időtartam: 2013. október 1. – 2017. szeptember 30.

A jogtörténeti kutatások számára új forrásokat jelentő jogi kultúrtörténeti, jogi néprajzi kutatások elmúlt évtizedben történő megélénkülésében nagy szerepet játszott a kutatás korai szakaszaiban magától értetődő, majd háttérbe szorult *tudományközi együttműködés*, az interdiszciplináris szemlélet erősödése. Az OTKA-kutatás a jogtudomány (elsősorban a jogtörténet, a jogi kultúrtörténet), a néprajztudomány (különösképp a társadalomnéprajz, s ezen belül a jogi néprajz) és a történettudomány kutatóinak bevonásával igyekszik bővíteni és összegezni a tudományközi kutatások az érintett tudományterületekre is visszaható eredményeit.

Az OTKA-kutatási projekt megvalósításához a PTE székszárdi kara (PTE KPVK) nyújt infrastrukturális, a 2011-ben alakult *Tárkány Szücs Ernő Jogi*

¹ OTKA K-109191. sz. pályázat

Kultúrtörténeti és Jogi Néprajzi Kutatócsoport pedig szakmai háttérrel. Ez utóbbi alkalmat teremt a hazai tudományos életben a pályázat keretei között megvalósítandó kutatási eredmények és tudományos teljesítmények szakmai disszeminációjára, a hazai és nemzetközi kutatásokba történő beépülésére.

Az OTKA-kutatás *legfontosabb célkitűzése* egy *Digitális Adattár létrehozása*, amely lehetőséget ad a forráskutatás és a források digitalizálásra történő szakmai előkészítését követően a források számbeli gyarapítására és egy szélesebb körben való megismerésére, a jogtörténeti kutatásokban és a társtudományterületeken történő hasznosulásukra. A *Digitális Adattárban (DDFL)* elhelyezendő források elsősorban levéltári és múzeumi adattári kutatások, illetve az ezeket kiegészítő bibliográfiakutatások, továbbá egyéni és közös terepkutatások eredményei.

Az OTKA-kutatás támogatási időszaka alatt (2013-2017) a *Tárkány Szücs Ernő Jogi Kultúrtörténeti és Jogi Néprajzi Kutatócsoport* honlapjának tartalomfejlesztése folyamatos, a források egy zárt adatbázisban (DDFL) kerülnek elhelyezésre, majd a pályázat lezárultát követően a Kutatócsoport honlapján széles körű hozzáférést biztosítunk a kutatók és az érdeklődők számára.

Az OTKA-kutatás tervezett céljai között szerepel a *Digitális Adattáron (DDFL)* túl egy *interdiszciplináris monográfia, több kismonográfia és tanulmány* megjelentetése (amelyek tekintetében kutatóink jóvoltából eddig minden évben részarányosan is többletteljesítés történt), továbbá nemzetközi és hazai konferencia részvételek és a *Tárkány Szücs Ernő Jogi Kultúrtörténeti és Jogi Néprajzi Kutatócsoporttal* közösen 2017-ben egy *zárókonferencia* szervezése.²

² A kutatás részeredményeit közlő tanulmányokat a nyílt hozzáférés (Open Access) normái szerint folyamatosan és térítésmentesen olvashatóvá tesszük.

**TÁRKÁNY SZÜCS ERNŐ JOGI KULTÚRTÖRTÉNETI
ÉS JOGI NÉPRAJZI KUTATÓCSOPORT**

ALAPÍTÓ OKIRAT

AZ ALAPÍTÓK

A Pécsi Tudományegyetem Illyés Gyula Kar³

A Pécsi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Kar Jegtörténet Tan-
székének támogatásával

A Pécsi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Kar „*A magyar jog-
rendszer megújítása a jogállamiság és az európai integráció jegyében*” Dok-
tori Iskolájának támogatásával

Az ELTE Állam- és Jogtudományi Kar Magyar Állam- és Jegtörténeti Tan-
szék támogatásával

A Szegedi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Kar Magyar Ál-
lam- és Jegtörténeti Tanszék támogatásával

**TÁRKÁNY SZÜCS ERNŐ JOGI KULTÚRTÖRTÉNETI
ÉS JOGI NÉPRAJZI KUTATÓCSOPORTOT**

hoznak létre

KÜLDETÉSNYILATKOZAT

Az ezen okirat alapján megszerveződő egyetemközi kutatócsoport felada-
tának tekinti a jogi kultúrtörténet és a jogi néprajz kutatásával akár fő, akár
kapcsolt kutatási területként foglalkozó egyetemi oktatók, tudományos
kutatók, gyakorló szakemberek összefogását, a kapcsolódó tudományterü-
leteken meglévő szellemi erőforrások egyesítését az interdiszciplinaritás
alapjain a tudományterületek szinergiája jegyében a tudományterület fej-
lesztése, a színvonalas oktató-előadói tevékenység és a kutatómunka haté-
konyabbá válásának elősegítése érdekében.

³ A Kar neve megváltozott 2015-ben: PTE Kultúratudományi, Pedagógusképző és
Vidékfejlesztési Kar

CÉLKITŰZÉS

A leendő kutatócsoport tagjai a klasszikus tudományos műhelymunkára szerveződnek, így céljaik is megegyeznek az alapvetően hasonló profilú, más tudományterületeken szerveződő műhelyek célkitűzéseivel.

Hazai és nemzetközi konferenciákat, szakmai találkozási alkalmakat kívánnak szervezni, azok anyagát közzétenni, szakmai fórumot és közös honlapot kívánnak létrehozni, s összehangolni a tudományos feladatokat; közös feladattervekkel pályázni, ezáltal növelve a pályázatok hatékonyságát. Közös kutatást kívánnak folytatni, szakmai műhelyvitákat tartanak, hogy elősegítsék a jogi kultúrtörténet és a jogi néprajz oktatását, a téma iránt érdeklődő hallgatók, doktoranduszok, fiatal kutatók tehetséggondozását, a tudományos kutatók, valamint a gyakorló szakemberek együttműködését.

A KUTATÓCSOPORT ALAPÍTÓ TAGJAI

A létrejövő tudományos műhely tagjai autonóm kutatók, egyetemi oktatók, hallgatók és doktoranduszok, akik főállásban egyetemi tanszékeken és doktori programokban dolgoznak, illetve tanulnak; a kutatócsoporthoz szuverén döntésük alapján csatlakoznak, és abból külön indoklás nélkül egyszerű bejelentéssel kiléphetnek. A kutatócsoport alapító tagja lehet a fenti feltételek mellett gyakorló szakember, továbbá más tudományos kutató is.

A kutatócsoportban regisztrált tagság szakmai erőt és tudományos presztízst jelent, de nem biztosít munkahelyet és rendszeres jövedelmet – ugyanakkor a nyertes pályázatokból a műhely tagjai a pályázat feltételeinek megfelelően természetesen részesedhetnek.

Az együttműködés tanszékközi, karközi és egyetemközi és intézményközi formában zajlik.

A KUTATÓCSOPORT TISZTSÉGVISELŐI

A kutatócsoport vezetője:

Dr. Nagy Janka Teodóra PhD, főiskolai tanár, PTE IGYK (elnök)

Dr. Mezey Barna DSc., egyetemi tanár, ELTE ÁJK (társelnök)

Tudományos titkár:

Dr. Bognár Szabina PhD, kutató, MTA Társadalomkutató Központ

A KUTATÓCSOPORT TOVÁBBI TAGJAI

A kutatócsoport további tagjait az Alapító Okirat mellékletét képező *Névsor* tartalmazza. A kutatócsoport tagjairól *adatlap* készül, amely tartalmazza

eddigyi jogi kultúrtörténettel és jogi néprajzzal kapcsolatos publikációikat, pontos tudományos és oktatói kondícióikat, aktuális kutatásaikat, valamint elérhetőségeiket – s ezt szándékaink szerint egy bemutatózó, tájékoztató füzetben, valamint az interneten közzé is tesszük.

A KUTATÓCSOPORT LÉTREHOZÁSÁNAK MÓDJA ÉS MŰKÖDÉSE

Jelen alapító okiratot a csoport vezetője egy kérelemmel együtt benyújtja a PTE Illyés Gyula Kar dékánjának, akinek egyetértése esetén a PTE Illyés Gyula Kar Kari Tanácsa elé terjesztik azt jóváhagyásra. Támogató döntés esetén jelen alapító okirat hatályba lép, és a kutatócsoport jogszerűen megkezdheti működését.

Munkájára az egyetemi szervezeti és működési szabályzatok vonatkoznak az alapító okiratban felsorolt specifikumokkal. Az egyes kérdésekről a kutatócsoport tagjai konszenzussal döntenek a vezető előterjesztése alapján, vita esetén egyszerű szavazattöbbséget alkalmaznak, egyenlőség esetén a csoportvezető szavazata dönt.

A kutatócsoport nem jogi személy, hanem egyetemi, egyetemközi műhely, így a fentiekben és az egyetemi szabályzatokon kívül további szabályozásra nincs szüksége, de fenntartja magának a jogot, hogy kizárja tagjai közül azt, aki a csoport működésében tartósan nem vesz részt, vagy viselkedésével, vagy bármely más módon kellemetlenséget okoz a csoport egészének vagy többi tagjának. A kutatócsoport tagjai levelezéseikben, tudományos kapcsolattartás során használhatják a csoport nevét, és hivatkozhatnak abban meglévő tagságukra.

KUTATÁSI PROFIL

A Jogi Kultúrtörténeti és Jogi Néprajzi Kutatócsoport nevének és célkitűzésének megfelelően elsősorban a jogi kultúrtörténet és a jogi néprajz témaköréhez kapcsolódóan kíván kutatásokat folytatni, szakmai programokat szervezni, honlapot működtetni.

Vizsgálódásai kiterjednek az interdiszciplinaritás alapján a jogi kultúrtörténet, a jogi néprajz témáihoz kapcsolódóan a jogtudományok körében a magyar és az egyetemes állam- és jogtörténet, a jogelmélet és jogbölcsélet, a nemzetközi jog, valamint a jogszociológia és jogi antropológia területére. Ezen túl a történettudományok és a néprajztudomány különösképpen kutatási profiljában tartozónak tekintendő, de nyitott a fent fel nem sorolt társtudományokkal való együttműködésre is.

KAPCSOLATTARTÁS MÁΣ TUDOMÁNYOS MŰHELYEKKEL

A Kutatócsoport be kíván tagolódni a hazai tudományosság rendszerébe, és be kíván kapcsolódni a szakirányú hazai és nemzetközi szakmai vérkeringésbe; így szakmai kapcsolatok, együttműködések kialakítására törekszik a közös kutatási profilú szervezetekkel.

LOGISZTIKAI HÁTTÉR, TECHNIKAI FELTÉTELEK, TUDOMÁNYOS INFRASTRUKTÚRA

A kutatócsoportnak a PTE IGYK biztosít szükség esetén helyiséget, egyébként bázisát a vezetők, illetve a tag egyetemi oktatók, kutatók irodái, illetve az adminisztráció hivatalos helyisége és kiszolgáló technikai-infrastrukturális eszközei jelentik. Természetesen egy nyertes pályázat esetén a szakmai közösség törekszik az önálló technikai-infrastrukturális feltételek megteremtésére.

A KUTATÓCSOPORT HIVATALOS NEVE

Tárkány Szücs Ernő Jogi Kultúrtörténeti és Jogi Néprajzi kutatócsoport

AZ ALAPÍTÓ OKIRAT KELT

Szekszárd, 2011. október 5.

A KUTATÓCSOPORT ELÉRHETŐSÉGEI⁴

A kutatócsoport jelenlegi központja

PTE IGYK 7100 Szekszárd, Rákóczi út 1. (33. iroda)

Telefon: 74/528-300/1134 mellék

Mobil: 30/520-2821

E-mail: jogineprajz@kpvk.pte.hu

⁴ A szervezeti változásokkal a Kutatócsoport elérhetőségei is megváltoztak, amelyet aktualizálva közlünk.

TÁRKÁNY SZÜCS ERNŐ JOGI KULTÚRTÖRTÉNETI ÉS JOGI NÉPRAJZI KUTATÓCSOPORT

Dr. Nagy Janka	elnök
Dr. Mezey Barna	társelnök
Dr. Bognár Szabina	tudományos titkár
Dr. Kajtár István	alapító tag
Dr. Béli Gábor	alapító tag
Dr. Homoki-Nagy Mária	alapító tag
Bánkiné Dr. Molnár Erzsébet	alapító tag
Dr. Tárkány Szücs Attila	alapító tag
Dr. Báráth János	alapító tag
Dr. Gelencsér József	alapító tag
Dr. Horváth József	alapító tag
Dr. Tóth Zoltán †	alapító tag
Dr. Petercsák Tivadar	alapító tag
Dr. Frey Dóra	alapító tag
Kothencz Kelemen	alapító tag
Dr. Szádeczky-Kardoss Irma	alapító tag
Dr. Balázs Kovács Sándor	alapító tag
Varga István	alapító tag
Dr. Maros Kitti	alapító tag
Dr. Nánási László	rendes tag
Dr. Hergler Csabáné	rendes tag
Dr. Horváth Attila	rendes tag
Dr. Völgyesi Levente	rendes tag
Dr. Lanczendorfer Zsuzsanna	rendes tag
Dr. Őrsi Julianna	rendes tag
Bódiné Dr. Beliznai Kinga	rendes tag
Dr. H. Szilágyi István	rendes tag
Dr. Domokos Mariann	rendes tag

A TÁRKÁNY SZÜCS ERNŐ JOGI KULTÚRTÖRTÉNETI ÉS JOGI NÉPRAJZI INTERDISZCIPLINÁRIS KONFERENCIA

SZEKSZÁRD, 2014. OKTÓBER 2-3.

A TÁRKÁNY SZÜCS ERNŐ JOGI KULTÚRTÖRTÉNETI ÉS JOGI NÉPRAJZI INTERDISZCIPLINÁRIS KONFERENCIA

SZEKSZÁRD, 2014. OKTÓBER 2-3.

SZEKSZÁRD, 2014. OKTÓBER 2-3.

A TÁRKÁNY SZÜCS ERNŐ JOGI KULTÚRTÖRTÉNETI ÉS JOGI NÉPRAJZI INTERDISZCIPLINÁRIS KONFERENCIA

SZÉKSZÁRD, 2014. OKTÓBER 2-3.

CONTENT

I.	
Preface (Előszó/Vorwort)	9
Bánkiné Molnár Erzsébet: Changes in legal thinking and social norms in the first half of the 18 th century in the Jász kun District	13
Bárh János: Sources of popular legal life research in family “mailboxes” of Székely common people	32
Bató Szilvia: Variations for culpa – scientific literature and practice in the reforms	38
Béli Gábor: Legal inheritableness of women according to the Tripartitum	60
Bódiné Beliznai Kinga: Robe or díszmagyar [Hungarian court dress] Supplements to the history of the uniform of Hungarian judges	75
Bognár Szabina: Life beyond collecting legal traditions. Two generations of an archivist family in Nitra: Tagányi Imre (1808–1881) and his son, Tagányi Károly (1858–1924)	93
Gelencsér József: Legal relation of hónapos [monthly] people to the vinyards of the Káli basin	114
Gyáni Gábor: Tárkány Szücs Ernő and the Bethlen Grammar School of Vásárhely	129
Herger Csabáné: Legal and written dower in Baranya County after 1848	139
Homoki-Nagy Mária: The impact of customary law on the evolution of Hungarian private law	165
Horváth József: The value of testaments of the smaller noblemen of the Western Transdanubian Region in the Early modern period as sources of legal history	176
Kajtár István: Religious constituents of legal culture-history	196
Kisteleki Károly: Symbolic representations of the Principality of Transylvania’s power and status as an independent state	204
II.	
Kothencz Kelemen: Making a will in Bajaszentiván in the early 1800’s	219
Kriston Vízi József: Punishment and exclusion in childrens’ folk games	236
Lanczendorfer Zsuzsanna: A crime story transforming into a ballad; or legal historical aspects of studying a folk ballad	244
Mezey Barna: Force and sanction in popular legal practice	261
Nagy Janka Teodóra: Rules of the “good Order”: studying the history of popular legal life of Makó, as a model of research methodologies for legal ethnography research	271
Nánási László: The origin and sources of Károly Vajna’s monography “Hazai régi büntetések” [Old Hungarian punishments]	281
Örsi Julianna: Rules of community life in the 18-19th centuries in the Jászkunság Region	302
Petercsák Tivadar: The evolution of the position “fertyálmester” [master of the quarter] of Eger from being a governmental job to being a title donated by historical reenactment groups	313
Szádeczky-Kardoss Irma: The traditionality of symbolic tokens of power showing a Christian appearance on coins from the Age of the House of the Arpad Kings	325

Varga István: Institutionalization of a legal tradition: legal actions concerning the expenses of raising an illegitimate child between the two World Wars	335
Varga Sándor: Organizing dances in the Mezőség Region of Transylvania	355
Völgyesi Levente: The existence of the Tripartitum's rules concerning the inheritance of serfdom in the 18-19th centuries, with special attention to the legal folk traditions of inheritance described by Tárkány Szücs Ernő	377
Authors of the book	387
Tárkány Szücs Ernő Legal Culture-historical and Legal Ethnographical Research Group (2011–2016)	388
Tárkány Szücs Ernő Legal Culture-historical and Legal Ethnographical Interdisciplinary Conference (Szekszárd, 02-03/10/14) - Pictures	400
Content	404
Inhalt	406

INHALT

I.

Vorwort (Előszó/Preface)	11
Bánkiné Molnár Erzsébet: Veränderung des rechtlichen Denkens und der gesellschaftlichen Normen in der ersten Hälfte des 18. Jahrhunderts im Gebiet Jászkun	13
Bárth János: Quellen der volkstümlichen Rechtslebensforschung in den „Briefkästen“ der szeklerischen der Familien des gemeinen Volkes.....	32
Bató Szilvia: Schuldvariationen – Fachliteratur und Praxis in Reformen.....	38
Béli Gábor: Weibliche gesetzliche Erbung im Dreierbuch	60
Bódiné Beliznai Kinga: Talar oder ungarischer Galaanzug? Zusätze zur richterlichen Uniformgeschichte	75
Bognár Szabina: Rechtsgewohnheitensammlung und was dahinter steckt. Zwei Generationen einer Archivarfamilie aus Neutra, TAGÁNYI Imre (1808–1881) und dessen Sohn TAGÁNYI Károly (1858–1924).....	93
Gelencsér József: Rechtsverhältnis der Monatssaisonarbeiter in Weingärten im Kalibecken	114
Gyáni Gábor: Tárkány Szücs Ernő und das Bethlen Gymnasium in Vásárhely	129
Herger Csabáné: Die gesetzliche und die geschriebene Morgengabe in Baranya nach 1848	139
Homoki-Nagy Mária: Der Einfluss des Gewohnheitsrechtes auf die Entwicklung des ungarischen Privatrechtes	165
Horváth József: Über den rechtshistorischen Quellenwert der zeitlichen-neuzeitlichen Testamente des west-transdanubischen Kleinadels	176
Kajtár István: Sakrale Elemente in der rechtlichen Kulturgeschichte	196
Kistelegi Károly: Machtsymbolische Elemente der selbständigen Staatlichkeit des Fürstentums Siebenbürgen	204

II.

Kothencz Kelemen: Testamente in Bajaszentistván am Anfang des 19. Jahrhunderts	219
Kriston Vízi József: Bestrafung, Ausstoßung in den volkstümlichen Kinderspielen	236
Lanczendorfer Zsuzsanna: Aus dem Krimi eine Ballade, oder auch die rechtshistorischen Beziehungen einer Volksballaden-Forschung	244
Mezey Barna: Zwang und Sanktion in der Volksrechtsausübung	261
Nagy Janka Teodóra: Die Regeln der „guten Ordnung“: die historische volkstümliche Rechtslebensforschung von Makó als rechtliches volkstümliches Forschungsmethodenmodell	271
Nánási László: Entstehung und Quellen der Monographie „Einheimische alte Strafen“ von VAJNA Károly.....	281
Örsi Julianna: Die Regeln des gemeinschaftlichen Lebens im 18–19. Jahrhundert im Gebiet Jászkun	302

Petercsák Tivadar: Der Weg des Stadtviertelgewerbes in Eger von den Aufgaben der öffentlichen Verwaltung bis hin zum traditionsbewahrenden Amt	313
Szádeczky-Kardoss Irma: Christlich ummantelte Traditionalität die Machtsymbolik auf einigen Geldmünzen aus der Árpádzeit	325
Varga István: Institutionierung einer Rechtsgewohnheit – auf Unterhalt für ungesetzlich geborene Kinder gerichtete Prozesse zwischen den beiden Weltkriegen	335
Varga Sándor: Tanzorganisierende Bürgen im Gebiet von Siebenbürgen	355
Völgyesi Levente: Im Dreierbuch zu findende, das Weiterleben der sich auf die Erbung der Leibeigenschaft beziehenden Regeln im 18–19. Jahrhundert, besonders hinsichtlich der im Verlaufe der Arbeit von Tárkány Szűcs Ernő aufgearbeiteten rechtlichen Volksgewohnheiten der Erbung	377
Verfasser des Bandes	387
Tárkány Szűcs Ernő Forschungsgruppe der Rechtlichen Kulturgeschichte und der Rechtlichen Volkskunde (2011–2016)	388
Tárkány Szűcs Ernő Interdisziplinäre Konferenz der Rechtlichen Kulturgeschichte und der Rechtlichen Volkskunde (Szekszárd am 2.-3. Oktober 2014) - Bilden	400
Content	404
Inhalt	406